

Pressemeddelelse

Sjældne udenlandske sølvdalere dukket op ved Slagelse

Detektorfører finder 25 sølvmønter fra 1600-tallet syd for Slagelse.

En dag i det sene efterår 2018 stødte detektorfører Per Kirckhoff på noget nær sit livs fund. På en mark nær landsbyen Bøstrup syd for Slagelse gav hans metal-detektor kraftige udslag, der stammede fra nogle store skinnende sølvdalere, som lå i pløjejorden.

I samarbejde med Museum Vestsjælland fandt Per Kirckhoff i alt 25 store sølvmønter, såkaldte speciedalere. De vejer 28,75 gram stykket, og skattens samlede vægt er mere end 700 gram. Den ældste mønt stammer fra 1587, og de yngste er fra 1650, så skatten er gravet ned engang efter den tid. De yngste mønter er nemlig også lidt slidte, så der er nok gået nogle år, inden de kom i jorden.

Museumsinspektør ved Museum Vestsjælland Hugo Sørensen forklarer, at mønterne er fundet et stykke fra landsbyen, og at skatten er ret enestående.

- Vi kender andre skattefund med sølvmønter fra 1600-tallet, men det er første gang, vi finder en dalerskat på Vestsjælland, siger Hugo Sørensen.

Daler med stavfejl

På Nationalmuseet har museumsinspektør og møntekspert Line Bjerg identificeret mønterne. Hun forklarer, at der er en enkelt dansk daler slået under Frederik den Tredje, mens de øvrige er slået i forskellige europæiske byer og af fyrster i Nederlandene, Østrig-Ungarn og Tyskland.

- De fleste mønter er af typer, som man ofte ser i dalerskattene, men der er et par sjove ting i mellem. En Philip 5. af Hanau-Lichtenberg thaler er usædvanlig.

Arkæologi

Museum Vestsjælland
Odsherreds Museum
Malergården
Odsherreds Kunstmuseum
Bakkekammen 45
Holbæk Museum
Kalundborg Museum
Sorø Museum
Slagelse Museum
Ringsted Museum & Arkiv
Flakkebjerg Skolemuseum
Skælskør Bymuseum
Fællesmagasinet Ugerløse

ARKÆOLOGI DIREKTE
T: 25 52 83 83

SEKRETARIAT
Forten 10
4300 Holbæk, Danmark
T +45 5943 2353
kontor@vestmuseum.dk
CVR: 32 68 97 60

Produktionen var ikke stor, og da Lichtenberg linjen i fyrstefamilien uddøde tidligt, er det ikke mønter, som man ser ret ofte, siger Line Bjerg og fortsætter:

- Der er også en Salzburg thaler i en variant med "stavefejl". Der står i SANTUS i stedet for SANCTUS, som det burde have været.

Sølvdalerne kom til Danmark som led i eksport af korn og kvæg til primært Tyskland og Nederlandene. Derfor var nederlandske og tyske dalere også de mest gangbare herhjemme. Dalerne har fungeret som datidens svar på nutidens euro. De var 1600-tallets 1000-kronesedler, og skattens datidige købekraft har svaret til prisen på et par gode okser.

Der er ikke noget underligt i, at så mange udenlandske mønter optræder i en skat i Danmark. I 1600-tallet var mønterne slået af rent sølv, og det var derfor ligegyldigt, hvor mønten var slået, og hvornår den var slået, så længe den var af lødigt sølv.

Ejer måske død af pest

Det er uvist, hvem mønterne har tilhørt, men det var ofte købmænd eller præster og andre rige borgere, som var i besiddelse af dalere. Det er en formue, som er gravet ned for at blive hentet igen, men ejermanden kom aldrig tilbage.

- Vi ved, at der var pest i området i 1656, så måske er ejeren død af pest og har ikke kunnet hente mønterne igen, eller også blev mønterne gemt af vejen nogle få år senere, da svenskerne drog hærgende hen over Sjælland, siger Hugo Sørensen.

Museum Vestsjælland viser i samarbejde med Sparekassen Sjælland-Fyn skatten frem den 14. marts kl. 15 – 18. Det sker i sparekassens filial i Slagelse. Derefter sendes mønterne til Nationalmuseet.

Billedtekst:

Foto 1: De 25 sølvdalere fundet ved Bøstrup i efteråret 2018. Foto: Museum Vestsjælland.

Foto 2: Dansk sølvdaler slået under Frederik den Tredje. Foto: Museum Vestsjælland.

Foto 3: Daler med stavefejl slået i Salzburg. Der står i SANTUS i stedet for SANCTUS. Foto: Museum Vestsjælland.

For yderligere oplysninger og interview kontakt:

Hugo Sørensen, museumsinspektør Museum Vestsjælland.

Tlf.: 29 46 08 51. E-mail.: hhs@vestmuseum.dk

Line Bjerg, museumsinspektør Nationalmuseet. Tlf.: 41 20 60 33. E-mail:
Line.Bjerg@natmus.dk

Per Kirckhoff: Tlf.: 88 87 64 30